

του ἡ γλωσσολογία ἔγινε ἐπιστήμη, ὕβρεις κατὰ τῆς ἐθνικῆς γλώσσας, λόγοι καὶ θεωρίαι ἱκαναὶ νὰ σηκώσουν τὰς τρίχας κάθε ἀκροῦ δακτύλου ἀψαμένου τῆς γλωσσολογίας· τὸ πείσμα τῆς τέλους καὶ ἡ πανηγυρικὴ τῆς ἀδυναμία νὰ ἀρθῆ ἐπὶ τέλους εἰς τὴν ἀποψιν καὶ ἀντίληψιν τοῦ Χατζηδάκη, νὰ πεισθῆ εἰς ὅσα λέγει αὐτὸς τέλος πάντων, ἂν ὄχι εἰς ὅσα ξεροκοπανίζουν εἰκοσι χρόνια τώρα ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους πολεμεῖ, ὅλα αὐτὰ προδίδουν μίαν γενικωτέρην ἐπιπολαιότητα, δείχνουν μίαν βχθυτέραν σαπίλα.

Διότι δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ συζήτησις διὰ τὸ γλωσσικὸν ζήτημα εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία τὴν γενεῆ· αὐτὴ ἀπλῶς κάμνει νὰ ἐκδηλωθῆ κάτι, τὸ ὁποῖον ὑπάρχει εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἀτόμου, εἰς τὸν χαρακτῆρα τῆς κοινωνίας. Δὲν εἶναι καλὸν οὐσιαστικὸν διὰ τὸ ποῖον, τὸ πνευματικὸν ὕψος, τὸν πολιτισμὸν τῆς κοινωνίας ἐκείνης, οὔτε εὐόωνον σημείον δι' ἕνα εὐελπί μῆλλον τῆς, ἂν τόσῳ σιγᾷ κατορθώη νὰ ἐννοήσῃ καὶ νὰ ἀσπασθῆ τὴν ἐνδεικνυμένην λύσιν τοῦ ζωτικωτάτου ζητήματός τῆς. Δι' ἐπιπολαιότητα, καὶ διαμαρτυρία· πού κάθε τόσῳ ἀκούονται ἐναντίον ἐκείνων ὅσοι ἐπιχειροῦν νὰ προαγάγουν τὴν λύσιν, διεγείρει φόβους ὅτι ἡ κοινωνία αὐτὴ ἡ ὁποία τόσα κῆρυκα μέλη αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἐγκλείει εἰς τοὺς κόλπους τῆς, δὲν θὰ εἴμπορῆ νὰ λύσῃ πρεπόντως οὔτε ἄλλα κοινωνικὰ ἢ ἐθνικὰ ζητήματα, ὅπου ἀπαιτεῖται ἄρνησις πλανῶν καὶ προλήψεων τοῦ παρελθόντος, ἐταστικὸν καὶ βαθύ βλέμμα πρὸς ἐξερεύνησιν τοῦ μέλλοντος, ἐπιμελεστάτη στάθμισις ὄλων τῶν παραγόντων, εἰ ὁποῖοι ἀπεργάζονται τὸ παρὸν.

Ἀκόμη πρὸ μερικῶν μηνῶν μᾶς εἶπε ἕνας Γερμανὸς νεοελληνιστῆς, ἀπὸ τὴν Λειψία, ὁ Karl Dieterich: ἡ ἀντίστασις τῆς κοινῆς γνώμης, ἡ συντρίβουσα δύναμις τῆς παραδόσεως δείχνουν τὸν **μεσαιῶνα** πού βασιλεύει ἀκόμη, καὶ εἰς τὸν ὁποῖον εἴμεθα βουτηγμένοι· καὶ ξεχωρίζεται συνθῆκαι εἰς τὰς ὁποίας ζητοῦμεν νὰ τοποθετηθῶμεν εἶναι συμπτώματα ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς **σαπίλας**.

Με φρίκην «μὲ ψυχικὴν ὀδύνην» ἀναλογιζόμεθα καὶ ἡμεῖς ὅλα αὐτὰ. Μᾶς παρηγορεῖ μόνη ἡ ἰδέα ὅτι ὁ χρόνος, μᾶς μετὰ τὰς ὀδυνηρὰς πικρὰς γενεάς, θὰ ἠμπορήσῃ νὰ σαρώσῃ ὅτι εἶναι δυνατόν, καὶ ἡ ἰδέα ὅτι μίαν νέα ἀγωγή θὰ μᾶς δώσῃ καὶ δυνατώτερον μυαλό. Κάθε φίλος τῶν Ἑλλήνων, εἶπε πρὸ μερικῶν ἀκόμη ἑβδομάδων ὁ Τούμπ, πρέπει νὰ

τὸ ὁμολογήσῃ: ἡ πνευματικὴ **ξερατῖλα** εἶναι **ἀποτέλεσμα τῆς καθαρευούσης**. Αὐτὰ μᾶς δίδουν ἐλπίδα· εἰδεμὴ θὰ ἔπρεπε ὄχι νὰ μεταβῶμεν εἰς τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, ὑπακούοντες εἰς τὰς εἰσηγήσεις σας, ἀλλὰ νὰ αὐτοκτονήσωμεν.

Ὅπως ποτ' ἂν ἦ ἄς τὸ ἀφήσωμεν πλείον, ἀφοῦ ἀμφότεροι ὑπεσχήθημεν νὰ μὴ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας. Ἐλπίζω ὅμως ὅτι ἡ βραχεῖα αὕτη συνάντησις μᾶς δὲν ἔβλαψε. Ἡ ψυχικὴ ὀδύνη εἰς τὴν ὁποίαν σὰς ἐβύθισαν αἱ ὀλίγαι λέξεις ἄς τις σας κατεχώρισαν ἐν τῷ «Νέῳ Ἀστεῖ» ἔσχε καὶ τὴν καλὴν αὐτῆς ἀποψιν.

Μολοντί δ' ἀπέφυγα νὰ σὰς ὁμιλήσω περὶ τῶν βλέψεων καὶ τῶν σκοπῶν τῆς Μεταρρυθμίσεως, μολοντί οὔτε κἂν κολακεύομαι ὅτι σὰς ἐκέντησα ἔστω καὶ ἐλάχιστον τὴν ὄρεξιν νὰ ἐνδιενοχῆτε κάπως περισσότερο περὶ τοῦ ζητήματος ἢ καὶ ἀσχοληθῆτε βαθύτερον, σὰς εὐγνωμονῶ (μὲ τὴν καινουργία σημασία) διότι μοῦ ἐδώσατε τὴν ἀφορμὴν νὰ εἶπω ἐκ μέρους ὄλων τῶν ὁπαδῶν τῆς Μεταρρυθμίσεως εἰς σὰς καὶ τοὺς ἄλλους οἱ ὁποῖοι ἀναγινώσκοντες τὰ γραφόμενά σας θὰ εἶπαν μὲ κίνημα ἀνακουφίσεως «καλὰ τὰ λέει, τὸ εἶχαν παρακάνει ἐπὶ τέλους, τοὺς χρειάζεσαι», νὰ εἶπω μερικὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα πρὸ πολλοῦ ἔπρεπε νὰ εἶχον λεχθῆ, καὶ τὰ ὁποῖα καλὸν εἶναι νὰ λεχθῶσι ἀπαξ διὰ παντός.

Ὁ λάφυγέ μου ὅμως ἐξηράνθη ἐν τῷ μεταξὺ· ἡ χεὶρ μου ἠμωδίσκε. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε λοιπὸν νὰ ξεναγυρίσω στὴν γλώσσά μου. Θέλω νὰ σὰς μιλήσω ἀπὸ τὴν καρδίᾳ μου καὶ—μὲ κίνδυνον νὰ σὰς φανῆ πάλιν ἡ γλώσσά μου ἀνόητος—προτιμῶ νὰ σὰς τὰ πῶ περισσότερο ρωμαϊκά καὶ ἥττον εἰς τὴν ἀθανάτου γλώσσαν, ἡ ὁποία δὲν εἶναι γιὰ τὰ δόντια μου.

Δὲν ἔχομε τὴν παραμικρὴ διάθεσιν νὰ σὰς κάνομε—ἐνοῶ τὴν παλιὰ γενεὰ—νὰ ἀλλάξτε γνώμη· ξέρομε, τὸ εἶδαμε, ὅτι καὶ ἐν τῷ δοκιμάσωμε, εἶναι χαμένος καιρὸς· σχεδὸν εὐκολώτερον ἀπὸ αὐτὸ μοῦ φαίνεται πὺς θὰ ἦτον νὰ γράψετε ἐσεῖς στὴν γλώσσά σας μίαν καινουργίαν Ἀντιγόνην ἢ ἕναν καινουργίον Κρίτωνα σὺν τὸν Πλάτωνα πού τόσο πολὺ—καὶ μὲ τὸ δίκιο σας—θαυμάζετε. Ἐσεῖς οἱ ἴδιοι μὲ τίς ἰδέες πού ἔχετε καὶ τίς γλωσσικὰς νεφελοκοκκυγίας ἀπὸ τίς ὁποῖες ξεκινᾶτε, μᾶς ἀποκλείετε κάθε τρόπο, τινάζετε στὸν ἀέρα κάθε γερῶνα πού θὰ μπορούσε νὰ μᾶς συνάψῃ.

Ἐτέλειωσε. Ἡ συνεννόησις μεταξὺ μᾶς δὲν εἶναι δυνατή. Δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνα **συνεῖον** ἐ-

παφῆς. Ζοῦμε καὶ οἱ δύο στὴν πόλιν τῆς Παλλάδος—καθὼς τόσο ὠραῖα τὸ λέτε—ἀλλὰ ζοῦμε σὶ δύο κόσμους τόσο διαφορετικοὺς, τόσο ξένους ὥστε νὰ μὴ ἐννοοῦμαστε· τόσο διαφορετικὰ μάτια καὶ αὐτιά ἔχομε, τόσο ἀλλιώτικα αἰσθανόμεσθα, τόσο ἀλλιώτικες σκέψεις ἔχομε, ὥστε ὁ ἕνας βλέπει τὸν ἄλλο σὺν οὐρανοκατέβατο καὶ ἀπορῶ πὺς γίνονται νὰ βρίσκονται τέτοιοι ἄνθρωποι κάτω ἀπὸ τὸν ἴδιον ἥλιο.

(Στ' ἄλλο φύλλο τελιώνει)

ΜΑΝΩΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ

ἈΦΤΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Μία τρίχα δὲν ἐχάρηκεν ὁ ἔρμος μαλλιαρὸς,
Μὲ δντας ὁ χάρος ἔφτανε, μίαν νύχτη εἶχε προστάσῃ
Διαβάτες, εὐχρηθῆτέ του, ἔς εἶναι καὶ νεκρὸς
— Πῶσο ἂν τ' ἀκούσῃ, θὰ χαρῆ-τις τρίχες νὰ χιλιᾶσῃ.

ΝΙΚΟΛΟΣ 1'

Ἡ Κοινὴ Γνώμη

ἈΔΗΘΕΙΕΣ

Λεβ... 2.2.907

Φίλιπτε,

Πολὺ εὐχαριστήθηκα μὲ τὸν «Hellenic herald» Νο 3 πού μοῦ ἔστειλες· ἕνα τέτοιο φύλλο ἔπρεπε ἀπὸ πολὺ πρὶν νὰ τὸ ἔχομε, μὰ καλλίον ἀργὰ παρά ποτέ. Ὅλα τ' ἄρθρα του εἶναι γραμμικὰ σωστά καὶ φρόνιμα καὶ ὅτι ἄλλο δημοσιεύεται μέσα εἶναι καλὸ διαλεγμένο γιὰ τὸ σκοπὸ τοῦ φύλλου. Ξεχωριστὴ ἐντύπωσις μοῦκανε τὸ ἄρθρον «The Albanian question», γραμμικὸν, καὶ δὲ γελιέμαι, ἀπ' τὸν ἑλληνοαρβανίτη πού ξέρομε. Εἶμαι συμφρονότατος μὲ τὴν γνώμη του, ὅτι ἡ Ἑλλάδα πρέπει νὰ γκαλιᾶσῃ τοὺς Ἀρβανίτες, χωρὶς νὰ ζητᾷ νὰ τοὺς ἀλλάξῃ ἐθνικὸν καὶ γλώσσαν, γιὰ νὰ σταθῆ πρὸ στίβου ἐναντικὸν τὸν Σλαβισμό. Ἄς γίνῃ ὁ ἀρχηγὸς τους καὶ προστάτης καὶ ἄς τους βοηθήσῃ νὰ ὁργανωθῶν σ' ἐλευθέρου ἔθνος καὶ νὰ μπουὶν στοῦ πολιτισμοῦ τὸ δρόμο, καὶ ὕστερα, ἀφοῦ ἴδῃ πρῶτα πὺς ἔγινε ἡ καρδιά τους ἑλληνικὴ, ἂν μπουὶν ἄς τοὺς μαθῇ ἀκόμη καὶ τοῦ Θεουκιδίδη τὴ γλώσσα. Ὁ Ρήγας πού κήρυχνε τὴ Λευτερίαν γιὰ ὅλα τὰ ὑπόδουλα στοὺς τούρκους ἔθνη καὶ γιὰ τοὺς ἴδιους τοὺς τούρκους καὶ

τὸν κ. Ἀμάρο γιὰ κάθε ἀπαντεχοῦμενο καὶ ἂν ποτές γίνῃ τὸ νεφροκόψιμο.

— «Ποιὸς θὰ πλερώσῃ τὰ ἔξοδα;»
Ἴσως νὰ τὸ συλλογίστηκε πάλι καὶ τοῦτο, ἴσως γιὰ τοῦτο νὰ μὴν ἔκαμε καὶ τίποτα, ἴσως γιὰ τοῦτο νὰ μὴν εἶδε τὸ χρέος του, ποῖο εἶτανε. Ἴσως ὅμως καὶ νὰ μὴν τὸ κατάλαβε πὺς ἔχει δὲν ἔχει, ἀπαραίτητο νὰ ἐνεργήσῃ καὶ νὰ ἐνεργήσῃ ἀμέσως. Θὰ τὰ ταίριαζε μὲ τὸ νοῦ του ἀπαραλλάχτα σὺν τὸν κ. Ἀντρέα. Ἡ ἀρρώστη καλὰ, πολὺ καλὰ. Πέτυχε τὸ ἕνα· τί γυρέβεις ἄλλο; Φρόνιμη ἀρχή, δὲ σοῦ λέω, μὰ πρέπει πρῶτα νὰ πετύχῃς στάλθεια.

Ὅπως καὶ ἂν εἶναι, γιὰ τὴν μῆσιν τῆς τὴν ἔτρωγε κάποιος καημὸς, χαροῦμενη γύρισε ἡ Κατινούλα στάφεντικὰ τῆς, τὴν παρασκεῖθὴ τάμπόγεμα, πρῶτη τοῦ Ἀλωνάρη. Τὸ καημὸν τὸ Μοιριτοῦλι κόντεψε νὰ λωλαθῆ, πού δὲ ζοῦσε χωρὶς τὴν νταντὰ τῆς τὴ χαδεμένην. Τὴν καμαρώνανε ὅλοι γιὰ τὰ κόκκινὰ τῆς τὰ μάγουλα, γιὰ τὴν καλὴ τῆς τὴν ὄψη. Καμάρωνε καὶ ἡ Κατινούλα, πού μόλις πάτησε σπῆτι καὶ ἄρχισε νὰ δουλέθῃ, ἐπειδὴ καὶ τῆς φαινότανε τὸ σπῆτι ἀλάκαιρο ἀμελημένο, ἀπαστρο, χάλια. Συγύρισε τὴν κάμαρα τῆς Ἀνας καὶ τοῦ κ. Ἀντρέα,

ἔστρωσε τὰ κρεβάτια. Κάπου κάπου ὅμως καθότανε ἡ ἀκκουμποῦσε πουθενά σ' ἕνα ἐπιπλο, νάνασάνη. Τὸ βράδυ, σεβίρισε στὸ τραπέζι. Κουρασμένη λιγάκι. Ἀμέ, τί; Ἐτσι, ἔφτυς, νὰ γειάνῃ; Ὁ πρῶτος. Κ' ἴδια δὲν πρόσζε. Πιὸ κουρασμένη τὴν ἄλλη μέρα. Σάστισι. Τὴν τρίτη, πέντε τοῦ Ἀλωνάρη, κρεβατωθῆκε μὲ τὴ θερμῆ.

Δὲ χωράτεθε ἡ ἔχιδνα τῆς Χρῦσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'.

Ὁ Σοφοκλῆς.

Ὁ Σοφοκλῆς σκόλαζε. Κλεισμένο τὸ βιβλίον καὶ ὁ καθηγητῆς προετοιμαζότανε νὰ φύγῃ γιὰ τὸ ποθητό του τὸ Χαμονοκόρφι, ἐκεῖ νὰ ἐργασθῆ μὲ τὴν ἡσυχία του πρὸ ὅλο τὸ καλοκαίρι. Προτοῦ φύγῃ ὅμως, εἶχε κάμποσα νὰ βάλῃ σὲ τάξην καὶ βιαζότανε. Ἡ Ἀκαδημία, ὁ Πέτρος, ἡ ἀρρώστια τῆς Κατινούλας—ὄχι δὲ καὶ τόσο, νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια—ὅπως καὶ ἂν εἶναι, τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο τὸν ἀργοπορήσανε τὸ χειμῶνα, καὶ τώρα μόλις πρόσφαινε. Τὸ βιβλιοδέτη του πρόσμενε καὶ ἔπρεπε νὰ τοῦ παραδώσῃ κάθε τόμο, κάθε περιοδικό, κάθε φημερί-

δα—τίς φύλαγε καὶ δάφτες—μ' ἕνα χαρτάκι χωριστό γιὰ τὸ καθένα, ὡς καὶ γιὰ τὴν παραμικρὴ φυλλάδουλα, σημειώνοντας στὸ χαρτάκι τὸν τίτλο, τὸ χρώμα, τὸ εἶδος τοῦ πεττιοῦ καὶ τὴν τιμὴ, πού συμφωνήσανε καὶ τὴ γνώριζε ἀπὸ τὸ μέγεθος. Ἀγόρασε κείνη τὴ χρονιά ἕνα βιβλίον βιβλία· συνθῆζει καὶ τὰ γράφει τὸ Πάσκα. Στοιχαστήκανε ἀπὸ τότες ἀδετα χάμου, γιὰ τὸ δὲν εἶτανε δεμένα, δὲν τὰ ριλοξενούσε στὰ βιβλιοθήκην του, μήτε μπορούσε νὰ τὰ βλέπῃ ἔτσι, γυμνά, κουρελλιασμένα καὶ ἀταχτα. Φαντάσου. Λοιπὸν τί καημὸς πού ἀπὸ τὸ Πάσκα κοιτόντανε κακορίζικα καὶ ἀντυτα στὸ λαμπρὸ τὸ ἐργαστήρι! Κόντεθε κιόλας ἡ μέρα τοῦ μισομοῦ· σήμερα, τετάρτη, ἔξη τοῦ Ἀλωνάρη μεθῆβρο, παρασκεῖθὴ, ὄχτω, καὶ ταξίδι. Ὀρισμένο, ἀμετάλλαχτο, τέλειωσε. Ὁ κ. Ἀντρέας, ἄμα τὰ ποφάσιζε, καὶ ὁ κόσμος νὰ χαλνοῦσε, δρόμο. Τὴν πέμτη, δηλαδὴ τὴν ἀβριανὴν τὸ πουργό, ἐμελλε νὰρθῆ καὶ ὁ βιβλιοδέτης. Ἀπαραίτητο νὰ μὴ χασομερήσῃ ὁ κ. καθηγητῆς, καιρὸς δὲν τοῦ ἀπόμνησκε, καὶ ἴσως ἴσως χολόσκανε, πού δὲν εἶχε πιά νὰ καταλογίσῃ παρά κάτι ἀθηναϊκὰς φημερίδες, ἐπειδὴ τοῦ στέλλανε ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, καὶ δὲν τὰ βγαζε πέρα μὲ τοὺς ἀριθμοὺς, τὰ μπερδεθε μὲ τίς μερομηνίας.

τούς ἤθελε ὄλους ἀδερφοὺς, μήπως φαντάστηκε πο-
τές πὼς πρέπει γι' αὐτὸ νὰ τοὺς ἀλλάξῃ πρῶτα τὴ
γλῶσσα ;

Μακάρι νὰ τὰ νοιώσουν αὐτὰ οἱ στενοκέφαλοὶ
μας πατριώτες. Καλὰ θὰ κάνουν νὰ μελετοῦνε τὸ
ἀγγλογλωσσὸ φύλλο.

Γειά σου

Σ

ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΡΑΜΜΑ (*)

Φίλε μου κ. Ταγκόπουλε,

Με μεγάλη μου ἀγανάκτηση, αὐτὲς τὶς ἡμέρες,
διαβάζω σὲ κάποια λαχανόφυλλα μεγαλόσχημα τῆς
Ἀθήνας, ἕνα σωρὸ μωρολογίης καὶ μπερμπαντιῆς,
γιὰ τὴν «Ἐπιχορήγηση τῶν Πρίγκηπων».

Σαλιαρίζουν, φωναίζουν, βρίζουν χωρὶς νὰ θέλουν,
αὐτὰ τὰ λαχανόφυλλα, νὰ μᾶς πουν τί ζητοῦν νὰ
πιτύχουν. Θέλουν ἀναρχία ; θέλουν δημοκρατία ἢ
νὰ στραβώσουν τὴ γνώμη τοῦ Λαοῦ — πάει, πέρασαν
αὐτοὶ οἱ καιροὶ — ἢ πάλι ζητοῦν κάτι ἄλλο πού
ντρέπονται νὰ τὸ πουν ; Ἐπειτα δὲ μὲ τί δικαίωμα
ἐκφράζουν τὴ γνώμη τους οἱ κ. Ταγκόπουλοι, γιὰ γνώ-
μη ἐνὸς Λαοῦ, πού σέβεται καὶ ἀγαπᾷ τὴ Βασι-
λική του Οἰκογένεια, γιατί εἶναι σωστὸ καὶ πρέπει
νὰ τὸ κάμνῃ ἕνας Λαός, πού ἔχει μετὰ τὴν ἑξῆς
καὶ μέλλον.

Σοὺ φωναίζουν τάχα γιὰ φτώχεια καὶ γιὰ πό-
ρους, ἐνῶ κάθε μέρα βρίζουν τὴ συναλλαγὴ, ἐνῶ τὰ
ἐκατομμύρια τρώγονται ἀπὸ κρηναριὸ ὑπαλλήλων,
καθὼς τὰ σῶναζε προχτές στὴ Βουλὴ ὁ παλιὸς Ὑ-
πουργὸς τῶν Ναυτικῶν κ. Βουδοῦρης.

Σοὺ φωναίζουν γιὰ στρατὸ, ἐνῶ σὺν ἔλθῃ ἡ ὄρα
νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὸς ὁ στρατὸς καὶ νὰ πολεμήσῃ, στὴν
πρῶτη γραμμὴ του, στὴ φωτιὰ θὰ εἶναι τὰ Ἑλλη-
νόπουλα οἱ Πρίγκηποι, καθὼς ὁ Διάδοχος στὸ Δομο-
κὸ μὲ τὸ πρίγκηπα Νικόλαο τὸ 1897. Σοὺ φωναί-
ζουν τάχα γιὰ Ἐθνικὴ Ἰδέη, ἐνῶ ὡς τὰ χτές τὰ
ἴδια τὰ πεντάρικα φύλλα φώναζαν ὅτι δὲν ἔχουμε
πρόσθεσι καὶ μὲ τοὺς πρόσθεσι μας ποτέ δὲν πιτύ-
χαμε τίποτε καὶ ὅ,τι κατορθώσαμε, τὸ κερδίσαμε
μὲ μὴ δύναμη τῆς Δυναστείας μας. Καὶ ἐνῶ ξέρουν
ὅλα αὐτὰ καὶ ἀκόμη περισσότερα σοὺ μᾶσσούν καὶ
σοὺ ξερνοῦν μὲ ἀνάειδα τελευταίου βλάκα κάθε λο-
γῆς μωρολογίης νομίζοντας πὼς ἔτσι θὰ ποτίσουν μὲ

(*) Δημοσιεύεται στὸ τέλος τοῦ φύλλου γιατί μᾶς σταλ-
θηκε ἀργά.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, πέντε ἢ ὅρα τὰ πόγεμα,
μπήκε ἡ Κατινούλα στὸ ἐργαστήρι. Χάρηκε πού τὴν
εἶδε. Καὶ βέβαια ! Ἐχτές τὸ βράδυ στὸ κρεβάτι
καὶ νὰ τὴνε πάλι στὸ ποδᾶρι. Ἐρχόντανε ἀπ' ὄψε
ἡ Κατινούλα. Τὴν εἶχε πάει ἄμεσως ἡ Ἄννα στοῦ
κ. Λανέζου, νὰ μάθῃ τί τρέχει, νὰ τοῦ ζητήσῃ καὶ
δηγιῆς γιὰ τὴ διαμονὴ τους στὴν ἐξοχὴ. Ὁ κ.
Ἄντρέας τῆς παράγγειλε λοιπὸν, σὰ γυρίσῃ, νὰ τοῦ
πῆ τί τοὺς εἶπε ὁ γιατρός. Μοιάζει μάλιστα, τὸ
πρῶτ', σὰ νάνυπομονοῦσε νὰ ξεκαθρίσῃ τὰ καθήκα-
στα, ἐπειδὴ τοῦ φαινότανε ἀξήγητη καὶ δίχως λόγον
ἡ ψεσινὴ θέρμη, καὶ θέλησε νὰκούσῃ νέα προτοῦ μι-
λήσῃ μὲ τὴν Ἄννα, πού εἶχε ψούνια ὡς τὸ βράδυ
καὶ τὴν προσμένανε μόνο γιὰ τὸ φαγί. Τώρα, σὰ
νὰποξοχνοῦσε ἀξαρνα καὶ ἀνυπομονησιὰ καὶ θέρμη.
Ἀφοῦ τὴν ἐβλεπε ὄρθια, τί νὰ γυρέθῃ καὶ νὰ παρα-
γυρέθῃ ; Φτάνει ἔτσι ὁ ἄνθρωπος πῶτερον πάντα
κυβερνιέται μὲ τὰ μάτια παρά μὲ τὸ νοῦ ἀπὸ ὕλη
λὲς ὡς κ' ἡ ψυχὴ του. Τὸ πῶς περίεργον εἶναι πού
βυθισμένος στὶς φημερίδες του, μήτε μὲ τὰ μάτια
του καθαρτὸ δὲν ἐκρινε, ἀφοῦ μόλις τὴν κοίταξε καὶ
τὴ ρώτησε πολὺ ἀθῶα :

— «Αἰ ! Κατινούλα μου, ἔδεν εἶσαι κουρασμέ-
νη μὲ τὸ παραπάνω, ἔλα λιγάκι νὰ μὲ βοηθήσῃς, νὰ,

φαρμάκια τὴν ἀγάπη τοῦ Λαοῦ καὶ τῆς Βασιλικῆς
οἰκογένειας καὶ ἂν χωρίσουν τὸν ἱερὸ δεσμὸ τῶν δύο
αὐτῶν ἐξουσιῶν. Καὶ ἀκόμα τολμοῦν, οἱ ἀντρόπια-
στοι, νὰ σοὺ λέγουν πὼς αἱ Ἑλλὰς γίνηκε τιμά-
ριον τῆς Αὐλῆς καὶ σοὺ κάνουν καὶ Δημοψηφίσμα-
τα ἀπὸ τὰ συνηθισμένα καὶ ταχυδακτυλουργικά τῆς
πεντάρας ἢ δεκάρας, γιὰ νὰ μπερῆ ὁ κάθε Φασου-
λῆς καὶ χυδαῖος νὰ σοὺ λέγει ἐλεύτερη τις ἰδέες του
καὶ νὰ κοπανᾷ ἀνόητα λόγια καὶ βρισιές, γιὰ τοὺς
Πρίγκηποις καὶ τὴ Δυναστεία μας, πού κάθε ἀλη-
θινὸς πατριώτης τὴν ἔχει καμάρει καὶ ἔθνικὸ φυλακτὸ.

Κέρκυρα.

ΗΓΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Δημοδιδάσκαλος

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ

«Ὁ νῆος βοηθὸς ἀνέλκεθν ἀπὸ χθές τὰ καθήκοντά του,
δημοσιευθέντος τοῦ διατάγματος εἰς τὴν «Ἐφημ. τῆς Κυρ-
θερνήσεως» καὶ ὀρκισθέντος ἐνώπιον τοῦ κ. Πρωτεύουσ». (κ' Ἀκρόπολις» 7 τοῦ Φλεβάρη, σελ. 2, στηλ. 1, ἐράδα
11—13).

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Κάποιος ἄστεις ρεπορταρίκος μᾶς καταδιασκέδασε στὴν
«Ἀκρόπολις» τῆς Τρίτης γράροντας διάφορα δημοσιογρα-
φικὰ ἀηδίες, ἀπὸ τίς συνηθισμέναις, γιὰ τὴν «Ἀρρωστη
Δούλα» τοῦ Ψυχάρη καὶ γιὰ τὴν «Μπομπή» τοῦ Πασχάλη.

— Ἀποροῦμε πὼς ὁ φιλάτεος καὶ πολυκαταπληθὴς Τιμ.
Σταθόπουλος — πού δὲν εἶναι στίς ἀρχές του καθόλου Ἄ-
σταθόπουλος (τὸ παρανόμι χυθῆκε στὸ ἴδιο καλοῦπι τοῦ
Σεψυχαροῦ καὶ Πατσογιάννου πού μετὰχειρίζεται ἡ «Ἀ-
κρόπολις») ἐπιτρέπει στὰ παλιόπαιδα νὰ γράφουν τέτοις ἀ-
νοησιές καὶ δὲν τοὺς τραβᾷ λίγο τ' αὐτάκια.

ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΛΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ

Ἄπὸ Πέμπτη εἰς Πέμπτη.

Ἐπιμετοῦς Ἐσωτερικῶν ὁ Ν. Καλογερόπουλος

- Σποταμοί. Περαιὰς 1, Ἐπαρχίης 5.
- Λαβωμοί. Ἀθήνα 6, Περαιὰς 4, Ἐπαρχίης 3.
- Κλεισιές. Ἀθήνα 5, Περαιὰς 3, Ἐπαρχίης 2.
- Ἀπαγωγές. Ἀθήνα 3, Ἐπαρχίης 2.

Ο ΦΟΝΟΓΡΑΦΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Κεφ. Κέρκυρα. Λάβετε ἀπὸ τὸν κ. Σωτ. τὴ συν-
τρομή σας τοῦ 907 καὶ εἰς εὐχαριστοῦμε. — κ. Μ. Φιλ.
Ἐξοχο τὸ ἄρθρον γιὰ τὸ «Χριστός» καὶ θὰ μπεῖ ὕστερ' ἀπὸ

πιάσε δῶ τὸ χαρτάκι πού ἐπεσε, φέρε μου τὸ σπάγ-
γο ἐκεῖ, σήκωσέ μου τὸ σιχαμένο τὸ καρτόνι πού ξε-
γλιστρήσε. Στὸ μεταξύ, μὴ τὰ δηγᾶσαι.

Τί εἶπε ἡ Κυρία ; — «Δὲν πρέπει ποτέ νὰ τὸν
ταράζουμε στὴ δουλειά !» Τὸ πρόσταξε ὁ τάφος, ἔ-
σκυρτε τὸ κεφάλι τῆς ἡ ζωὴ, κ' ἡ Κατινούλα μᾶ-
ζανε τίς φημερίδες, τοῦ τίς ἔδινε ὀλοπρόθυμη, ἀφοῦ
τοῦ ἀποκρίθηκε πρῶτα :

— «Ὅχι, δὲν εἶμαι κουρασμένη».

Κ' ἐνῶ ἀράδιαζε τὰ φύλλα νὰ τὰ ταιριάξῃ, κου-
βέντιαζε ξεθαῖρα μαζί τῆς γιὰ τὸν κ. Λανέζο. Κά-
ποτε μοιάζει ἀλήθεια σὰ νὰ εἶμαστε σ' ἕνα μέρος
κ' ἡ ψυχὴ μας καὶ ὁ νοῦς μου καὶ ὅλα μας νὰ εἶναι
μίλια μακριά. Πρόσεχε, δὲν πρόσεχε στὰ λόγια τῆς ;
Μυστικὸ. Μυστικὸ καὶ γιὰ τὸν ἴδιο. Μὲ τὰ σωστά
του ὅμως, μάλιστα καὶ μὲ κάποιο κρύφιο καμάρει,
πού παίρνανε τὰ πράματα τὸν ἴσιο δρόμον, μὲ κάποιο
καμάρει τῆς καρδιάς, ὅ,τι λόγον τοῦ κ. Λανέζου καὶ ἂν
τοῦ ἀνάφηνε ἡ Κατινούλα, κάθε του λόγον τὸν παι-
νοῦσε, τὸν ἔγκρινε, τὸν σκόλιαζε μ' ἕνα :

— «Καλὸ ἀφτό ! Πολὺ καλὰ ! Μπράβο !»

Κ' ἔπειτα πάλι τὴ δουλειά του, ἡ μύτη πιά
μέσα στὶς φημερίδες. Καὶ πειδὴ κόντεβε νὰ τελειώ-
σῃ, τῆς εἶπε μὲ καλοσύνη :

ἕνα δὺς φύλλα. Γειά σου ! — κ. Ἀλεξαντρινό. Παραξε-
νεύσαι γιὰ τὰ Κουρούμπια κατορθώματα στὴν Ἀλεξάν-
τρα, μὰ ἔδω, πού ξέρουμε κάπως καλύτερα τὴ πρόσωπι καὶ
τὰ πρίματα, τὰ βρίσκουμε φυσικώτατα καὶ γελοῦμα. Κάτι
ὅμως θὰ γραφεῖ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα σὲ ἄλλο φύλλο τοῦ
«Νουμά» κ' ἔτσι μπαίνουν τὰ πράματα στὴ θέση τους.

«Αἰ ! ὄρα σου καὶ νὰ ξεκουρατῆς».

Ὅταν ἡ Κατινούλα βγήκε ἀπὸ τὸ ἐργαστήρι στὴν
ἀβλή, ἀντικιῶθηκε μὲ μιά παλιὰ φιληνάδα τῆς Ἄν-
νας, πού ἐρχότανε βίχτι καὶ πού τρώμαζε ἄμα εἶ-
δε τὸ κορίτσι.

— «Μὰ τί ὄψη πού μοῦ τὴν ἔχεις σήμερα ! Τί
χάλια εἶναι ἀφτά ; Ἐλα νὰ μοῦ δείξῃς καὶ τὴ
γλῶσσα σου. Ἐλεεινὴ ! Ἐσύ, παιδάκι μου, πρέπει
ἀμέσως νὰ πέσης στὸ κρεβάτι, νὰ ζεσταθῇς !»

Ναί, κρύωνε ἀλήθεια ἡ καημένη. Ἀνέθηκε στὴν
κάμερή τῆς, ἔπεσε, καὶ ἀφοῦ ξαπλώθηκε, ἀναπέρασε
μὲ τὸ νοῦ τῆς ὅλα τὰ ἱστορικὰ τῆς ἀπογευματινῆς
ἐκείνης στοῦ κ. Λανέζου Μέρη φοιχτή. Σὰ νὰ τὴν
ἀποφάσιζε ὁ γιατρός καὶ σῶνει. Πήγανε μὲ τὴν Ἄν-
να. Παραπονιέθηκε πρῶτα ἡ Κατινούλα πὼς τῆς πο-
νοῦσε τώρα καὶ τὸ σκέλι τῆς κάπου, πὼς τῆς ἔ-
θγαινε ἀξαρνα σπυρὶ ἄσπρο καὶ μάζωνε. Τόντις ὁ
κ. Λανέζος, ἐνῶ τὴ χειροῦροῦσε, τὴ λάβωσε χωρὶς
νὰ τὸ θέλῃ μὲ τὸ σκέλι του καὶ στὸ σκέλι. Ἴκνοεῖ-
ται δυσχερῆσθηκε ὁ ἄνθρωπος πού τόκαμε καὶ γι'
ἀφτό τὴ βεβαίωση, σὺν κοίταξε τὴν πληγούλα, πὼς
δὲν εἶναι τίποτα. Ὅστειρα ἡ Κατινούλα τὸ γύρισε
τὸ μεταγύρισε, δισταξε, τέλος τὸ καταφέρσε, τὸ εἶ-
πε. Να, ἔπρεπε τὸ νεφρὶ τῆς νὰ τῆς κόψῃ, νὰ γλυ-
τώσῃ, πού ἐννοιοῦθε ἀδυναμία βλοένα, πού τὸ κεφά-
λι τῆς πάντα ζαλισμένο, πού τὰ νερά τῆς νερά δὲν
εἶτανε, παρὰ ἔμπυς μοῦᾶχο, σαπίλα καὶ σαπίλα.

Δὲν τὸ φώναζε ὅμως μὲ τὸ ἄρρο, μὲ τὴν ἀπειπι-
σιὰ πού τὸ εἶχε φωνάξει στὸν κ. Ἀμάρο, γιατί σκια-
ζότανε μπροστά στὴν Ἄννα, γιατί τὸν μπιστεβότα-
νε περισσότερο, γιατί ἐθγενικὰ τῆς φέρθηκε στὴν
κλινική. Ὁ γιατρός τίς ἠσῶχασε καὶ τίς δὺς μὲ τὸ
ἴδιο ἄχ ! τὸ χαμόγελο-ἐκείνο τοῦ κ. Ἀμάρου — φαί-
νεται πὼς τὸ ἀπάγγελμα τὸ φέρνει σὲ κάτι κρίσιμες
στιγμὲς ἀπάνω στὰ χεῖλια τους ἐλωνῶνε — μὲ τὸ
γλυκὸ καὶ μακρόπτερον χαμόγελο πού φρίκασε ἡ ἄρ-
ρωστη σὺν τὸ ξαναεἶδε ἀπαράλλαχτο, ἴσως κούλας
πὺ ψυχρὸ, ἠσυχὰ καὶ φιλικὰ τῆς εἶπε πὼς τὰ φαν-
ταζεταί, πὼς τόσο ἀχάλα δὲν εἶναι τὰ πράματα,
τὴν ὠδήγησε κούλας σ' ἕνα κλισιῶν διπλα, τὴν
παρακάλεσε νὰ καθίσῃ καὶ τῆς ἀπόδειξε τὸ πῶς τῆς
ἄραγε ὁ ἴδιος ; πὼς ἔμπυς πᾶρα πολὺ δὲν ἔχει.
Κι ἄρχισε τότες μικραῖες κουβέντες μὲ τὴν Ἄννα.

Ἐβρεχε ὄψε δυνάτα. Ὅσο μιλοῦσε ὁ γιατρός καὶ
ἀράδιαζε ὄρους ἐπιστημονικὸς τῆς γιατρικῆς πού
μόλις τοὺς ἔπαιρνε τάφτι τῆς, κερρωνε δὲν ξέρω γιὰ-
τί τὰ μάτια τῆς ἡ Κατινούλα στὸ παροθύρι. Πε-
τούσανε δὺς τρεῖς σπυρογίτες δῶθε κειθε. Ἄχ ! ὁ
ἀέρας τοῦρανοῦ ! Ἄχ ! ἡ λεφτεριά ! Ἡ βροχὴ λὲς,
καὶ τῆς λαλοῦσε τὴ καλιὰ πού συνεδνεῖ μὲ τὴ φύση
τάπλοικὰ τὰ πλάσματα καὶ τὴ γρικουνε τὴ καλιὰ
τῆς φύσης, γιατί βροσκοῦται πὺ σιμά τῆς ἀπὰ μᾶς.
Τῆς φάνηκε τῆς Κατινούλας σὰ νὰ εἶχε φωνὴ κάθε
σταλαματιὰ βροχὴ πού ἔπεφε ἀπάνω στὰ τζάμια,
τῆς φάνηκε σὰ νὰ τῶραρε ὁ καιρὸς, πὼς ἔπρεπε
τώρα τώρα, καὶ ὄχι τάχα πὺ ὕστερα, νὰ λυτρωθῇ.

Ὁ κ. Λανέζος πού στὴ βροχὴ δὲν πρόσεχε, πε-
ράτωνε τὴ μακρινὴ του τὴν ὀμιλία μὲ τὰκόλουθα
λόγια :

— «Βιάση καμιά. Κυρία μου, δὲν ἵπάρχει. Ἄν
ἡ θερμοκρασία τῆς ξεπεράσῃ τοὺς 39ο, μὴ μνησθε.
Φρόνιμο νὰ μείνῃ ἀκόμη καμιά δεκαπενταριά μέρες
ἡ ἄρρωστη μαζί σας στὸ Παρίσι, ἀφοῦ καὶ τοῦ λό-
γον σας δὲ φέβγετε ἄμεσως. Ἐπειτα, πηγαίνετε μὲ
τὴν ἠσυχία σας στὴν ἐξοχὴ, κάθεστε τρεῖς μῆνες,
καθὼς τὸ συνηθίζετε, ὡς τὸν Ἄη Δημήτρην. Τύτες,
σὰ δυναμώσῃ, γίνεται τὸ χειροῦργημα — νὰ μὴν τῆς
χλαῖσουμε τὸ χατίρι. — Τὴ φρασούλα του ἀφτή, ὁ
κ. Λανέζος τὴν εἶπε χαδεφτικὰ, κοιτάζοντας τὴ
φτωχιά του τὴν πελάτισσα — Πρέπει ὅμως πρῶτα νὰ
δυναμώσουμε, παιδί μου».

(ἀκολουθεῖ)